

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Eidem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

antiquum, maximè pro petitione imperialis coronæ, magni Principes ad sedem apostolicam destinari, quia tamen hoc fuit magis in modum consultationis quàm petitionis propositum, & quod nondum est factum adhuc poterit fieri, nos, qui, ut tuo deferre possimus honori, hoc æquanimiter ferimus ex gratia speciali, auditis & intellectis petitionibus quas idem nuntij tuo nobis nomine portexerunt, super earum aliquibus litteras fierimox præcepimus sicut novimus expedire, ac per Legatos nostros, quos ad tuam regalem præsentiam è vestigio destinamus, gratum responsum tibi cum Deo tam super negotio* matrimonij quàm etiam super aliis impendimus, cum eos & ob hoc inter cetera specialiter providerimus destinandos ut ad negotij tui robur ipsi, qui vice nostra fungentur, circa singula quæ contingunt auxilium tibi conferant opportunum, & ex eorum adventu honorificentia tibi major accrescat. Adeo namque tuum zelamur honorem ut honori nostro reputemus accrescere quicquid per nos tuo regali accrescit honori, firmam gerentes de tua serenitate fiduciam quòd idipsum de nobis zelanter affectes. Datum Laterani Non. Ianuarij, pontificatus nostri anno undecimo.

E I D E M.

Epist. 178.

Cum olim ex officij nostri debito de pace in imperio reformanda sollicitudo nos indefessa pulsaret, de cujus scissura ipsi non tantum imperio, verum etiam orbi penè toti grave periculum imminerebat, consilium nobis incidit ut per Legatos nostros de matrimonio contrahendo inter te ac inclitæ recordationis Philippi Ducis Sueviæ primogenitam tractaretur. Postmodum autem eodem Duce à filio Belial nequiter interfecto, cum adhuc de scissuræ periculo non minus quàm antea timeretur, tibi nostras litteras destinavimus ut ad confirmationem hujusmodi matrimonij securè procederes, si tibi cognosceres expedire. Interim autem cum jam Domino imperante ventis & mari tranquillitas redire cœpisset, & redeuntibus ad cor multis ac tibi fideliter adherentibus, de pace spes firmior haberetur, per tuas à nobis litteras postulasti ut cum inter te & memoratam puellam linea consanguinitatis existeret, super vestro dispensare conjugio dignaremur. Cui nos meminimus respondisse quòd licet necessitas dispensandi jam ex magna parte cessasset, super hoc tamen vicem nostram nostris eramus commissuri Legatis, quos pro causis Ecclesiæ ac imperij disponebamus ad tuam præsentiam in proximo destinare. Quia igitur super dispensatione matrimonij prælibati, quod diceris jam jurasse, nobis iterum cum multa instantia supplicasti, forsan prudenter intelligens per præmissum consilium, in quo nulla de consanguinitatis linea mentio habebatur, non esse super consanguinitatis linea dispensatum, sed hoc tibi consultum ut ad matrimonij consummationem procederes legitime quidem, dispensatione videlicet præobtentâ, ut sic & quantum ad conscientiam & quantum etiam ad Ecclesiam matrimonium ipsum legitimum haberetur, venerabili fratri nostro Hugolino Ostiensi Episcopo & dilecto

filio Leoni tituli sanctæ crucis Presbytero Cardinali apostolicæ sedis Legatis dedimus in præceptis quatenus inquisita & cognita veritate, si urgens necessitas & evidens utilitas pro pace in imperio reformanda hujusmodi matrimonium contrahi postularint, ipsi auctoritate nostra suffulti super illo contrahendo dispensent. Nos autem quòd ab eis super hoc providè factum fuerit ratum habebimus, & decernimus illud inviolabiliter observandum. Datum Laterani xv. Kal. Februarij &c. ut in alia.

E I D E M.

Epist. 179.

Benedictus Deus, qui per suam misericordiam ineffabilem nostrum circa te desiderium ex majori parte complevit, & sicut pro certo confidimus, non cessabit omnino donec adimpleat illud ex toto ad laudem & gloriam nominis sui, ad honorem & profectum tam Ecclesiæ quàm imperij ac totius populi Christiani: quia, sicut veraciter intelleximus, cum secularis virtutis augmento, incrementum quoque spiritualis virtutis mirabiliter suscepisti; ut de te voce dominica gloriari possimus quòd invenimus virum secundum cor nostrum. Ecce, fili carissime, sic anima nostra conglutinata est animæ tuæ, sicque cor tuum compaginatum est cordi nostro, ut idem per omnia velle ac sentire credamur, quasi cor unum & anima una; ex quo quanta speretur utilitas proventura, nec calamus sufficit scribere, nec lingua referre, nec etiam animus cogitare. Nobis enim duobus regimen hujus seculi principaliter est commissum: qui si unanimes fuerimus & concordēs in bono, profectò, sicut Propheta testatur, sol & luna in ordine suo stabunt, eruntque prava in directa & aspera fient plana, cum nobis duobus favente Domino nihil obstitere vel resistere possit, habentibus duos gladios, de quibus Apostoli dixerunt ad Dominum, *Ecce gladij duo hic*, & de quibus Dominus respondit Apostolis: *satis est*, quia nimirum pontificalis auctoritas & regalis potestas, ambæ videlicet in nobis supremæ, quæ per illos duos gladios designantur, plenè sibi sufficiunt ad suum officium feliciter exequendum, si utraque pars per reliquam fuerit potenter adjuta. Equidem sic expedit & oportet ut utraque per reliquam efficaciter adjuvetur, quatenus status mundi, qui superabundante malitia quasi versus est in tinnam, per nostræ sollicitudinis studium restaretur, rescatis vitiis, & virtutibus propagatis. Vnde jugi nobis est vigilantia providendum ne inimicus homo possit inter nos supereminare zizania, dissensionis scandalum vel suspicionis scrupulum ingerendo; quoniam ad hoc malum nequiter operandum multi proculdubio sunt parati, omnes videlicet qui mala vellent impune committere, quique desiderant in aqua turbata piscari; à quibus autem tuam prorsus avertas. Pullulante namque discordia inter regnum & sacerdotium, utrumque pariter propter reliquum dissimulabat & sustinebat insolentiam malignorum; quibus concinnantibus dolam & acutibus linguas ad malum, dissensionis materia suscipiebat jugiter incrementum in grande rerum dispendium & grave periculum anima-

DDddd ij

* Vide supra epist. 153.

Vide supra epist. 153.

rum, utriusque profectu, scilicet tam regni quam sacerdotij, multipliciter impedito. Cum ergo per Dei gratiam vera pax & firma concordia inter Ecclesiam & imperium nunc existat, ad tollendam in posterum omnem dissensionis & suspicionis materiam quædam ad præsens à te, fili carissime, duximus postulanda, quæ utique debes sine difficultate concedere, utpote rationi consona & saluti; pro certo sperantes quod longè majora in futuro concedes, cum nihil unquam à te obtinere velimus nisi quod te deceat impertiri, tuum per omnia zelantes honorem & commodum procurantes. Ad ea igitur obtinenda & exequenda, quantum cum Deo possumus, tam illa quæ nuper per tuos nuntios postulasti quam & alia quæ per te ipsum duxeris postulanda venerabilem fratrem nostrum Hugolinum Ostiensem Episcopum & dilectum filium Leonem tituli sanctæ crucis Presbyterum Cardinalem apostolicæ sedis Legatos, viros utique providos & honestos, quos inter ceteros fratres nostros speciali diligimus caritate, ad tuam præsentiam destinamus, serenitatem regiam rogantes attentius & momentes quatenus eos sicut personam nostram devotè suscipias & benignè pertractes, ipsorum salubribus monitis & consiliis acquiescens, plenam de ipsis tamquam de nobis fiduciam obtinendo quoniam ad tuum commodum & honorem efficaciter aspirabunt. Ad hæc, regalem deposcimus excellentiam quatenus clericos & Ecclesias diligas & honores, manuteneas & defendas, ut devotus ac pius Princeps in omnibus comproberis. Datum Laterani xvii. Kal. Februarij, pontificatus nostri anno undecimo.

*ARCHIEPISCOPIS ET EPISCOPIS
& dilectis filiis Abbatibus & aliis Ecclesiarum
Pralatis in Theutonia constitutis.*

Epist. 180.

Cum acceptam angelus dudum phialam iracundiæ Dei plenam in populos Theutonicos effudisset, effusa est contentio super Principes eorum; qui diuturnitate schismatis hostilitate contriti, quasi de torculari suæ contributionis expressum calicem iræ Dei profundum & latum non solum ipsi bibere, verum etiam aliis propinarunt. Dominus autem, qui cogitat consilium, non afflictionis, sed pacis, reprobans consilia Principum, & cogitationes dissipans populorum, ab eis tandem discordiæ causam abstulit, ipsosque ad viam concordiæ revocavit. Quapropter nos, qui ex officij nostri debito ad hujusmodi scandalum removendum indefessa sollicitudine laboravimus, non possumus non gaudere quod fidelis Dominus sperantes in se tentari ultra quam possent sustinere non pertulit, & in ira misericordiæ memor factus, flagellum dignæ suæ indignationis avertit, faciens ita multos ipsius disciplina proficere quod exercitatus per eam pacatum videtur fructum justitiæ reddidisse. Iam per Dei gratiam non pœnitet nos constanter cursum cœpti currisse certaminis, jam feliciter Dominus labores nostri consummavit agonis, jam illa Gamalielis sententia nostrum probat à Domino processisse consilium, jam humana vis impedire non potuit cælestis voluntatis effectum. Nam

altissimus id disposuit; & quis potuit interrompere? Omnipotens hoc decrevit; & quis valuit immutare? Amulabaris hæcenus te ad invicem, Theutonia omnis, & in partes divisa, mutuis te animositatum tuarum simulatibus conterebas. Immisso namque desuper in te spiritu circumferere vertiginis, & erroris fræno, quod juxta Prophetam erat in maxillis populorum, abducta per graves circuitus ducebaris. Filij quippe tui fœdera fraterna dissolverant, & invidiæ fauciati livoribus sese passim alter alterutrum trucidabant. Vocaverat enim Dominus exercituum in te tempus in quo juxta vaticinium sancti viri vir non parceret fratri suo, & quasi carnem brachij sui unoquoque vorante, Manassen Effraim & Effraim offenderet Manassen. Hinc igitur non tu sola, quin immo penè totus offendebatur populus Christianus, lugentibus equidem visis Sion, ideo quod non essent qui solennitates dominicas visitarent. Ora Deum canentium ex magna parte conclusa torpebant, cultuque divino per ulum bellicum minorato, hostilibus impendebatur excubiis quod spiritualibus vigiliis debebatur. Denique terra sancta debita sibi & lugebat & luger suffragia defuisse; quæ pro peccatis nostris in extremam necessitatem perducta, operas & impensas quibus ipsa juvari poterat in domestica cladis excidium frustra pertransisse deplorat. Ut de malis ceteris taceamus, quæ præter multiplicem desolationem regni dudum in se ipso divisi universam quoque Dei Ecclesiam offendebant. Nos autem pericula tot & tanta videntes, nimiaque scandalizantium caritate perusti, duro compassionis eorum frictorio frigebamur; ac scientes opera justitiæ pacem esse, justitiæ non defuimus, donec Dominus de cælo prospexit & multo à nobis studio procuratæ initia pacis dedit, potens adhuc in tantum eam sua gratia dilatare ut juxta prophetantis eloquium populus suus in pulchritudine pacis sedeat & plebs ejus in justitiæ tabernaculis ac requie opulenta quiescat. Quia igitur plagam quæ de novo circumligata est negligi non oportet, eò quod custodia potest ad perfectam sanitatem proficere, neglecta verò in deteriolem corruptelam redire, venerabilem fratrem nostrum Hugolinum Ostiensem Episcopum & dilectum filium Leonem tituli sanctæ crucis Presbyterum Cardinalem apostolicæ sedis Legatos, viros utique providos & honestos, quos inter ceteros fratres nostros speciali caritate diligimus, ad partes ipsas duximus destinandos, qui more prudentium medicorum, prout quævis morbi cura poposcerit, vinum sciant & oleum superfundere, ac pace jam ex parte in imperio reformata, satagant unumquemque perfectius informare; commissa sibi pariter potestate dissipandi & evellendi, ædificandi nihilominus & plantandi quæ utrorumlibet horum opera noverint indigere. Quocirca universitatem vestram rogamus attentius & momentes, per apostolica vobis scripta præcipiendo mandantes quatenus eos, immo nos in ipsis, cum debito suscipientes honore, providis monitis & mandatis ipsorum efficaciter intendatis. Alioquin sententiam quam tulerint in rebelles ratam habebimus, & usque ad satisfactionem